

Meten van het dynamisch gedrag van pesticiden in riviersystemen

K. Holvoet^{1,2}, P. Seuntjens¹, P. Vanrolleghem^{2,3}

¹VITO, België

²Biomath, Univ. Gent, België

³modelEAU, Univ. Laval, Québec, Canada

19 maart 2007

Studiedag Waterkwaliteit, Antwerpen, 21/11/2006

1

Pesticiden in oppervlaktewater

	Percentages positieve detecties 2004 met detectiepunten 2004*	Percentages positieve detecties 2005 met detectiepunten 2004*	Percentage positieve detecties 2005 met huidige detectiepunten*
AMPA (=afbraakproduct**)	88	94	94
Glyfosaat	79	89	89
Atrazine°	42	43	81
Simazine°	33	43	78
Chloridazon°	34	61	76
Diuron°	67	64	74
Isoproturon°	41	38	74
Pirimicarb°	13	30	63
Metolachloor°	23	29	58
MCPA	43	55	55
2-hydroxy-atrazine°	26	42	49

Bron: VMM, 2006; jaarverslag Waterkwaliteit 2005

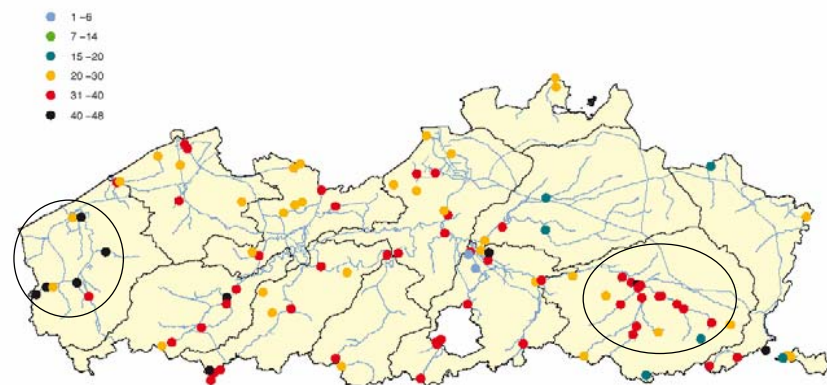

19 maart 2007

Studiedag Waterkwaliteit, Antwerpen, 21/11/2006

2

Pesticiden in oppervlaktewater

Bron: VMM, 2006; Jaarverslag Waterkwaliteit 2005

19 maart 2007

Studiedag Waterkwaliteit, Antwerpen, 21/11/2006

3

Pesticiden in oppervlaktewater

Stof	Percentage meetplaatsen met overschrijding PNEC		Percentage meetplaatsen met overschrijding MAC	
	2004	2005	2004	2005
Atrazine* **	1%	1%	9%	15%
Carbendazim**	8%	4%		
Chloortoluron**	2%	3%	2%	0%
Chloridazon**	0%	0%	3%	0%
Diazinon	1%	4%		
Dichloovos*	1%	4%	23%	55%
Dimethoaat	10%	9%	23%	18%
Diuron	42%	11%	16%	9%
Endosulfan, alfa*	12%	10%	17%	23%
Endosulfan, beta*	10%	7%	13%	19%
Endosulfan, sulfaat**	17%	24%	20%	28%
Glyfosaat**	1%	1%		
Isoproturon**	2%	1%	23%	25%

Bron: VMM, 2006; Jaarverslag Waterkwaliteit 2005

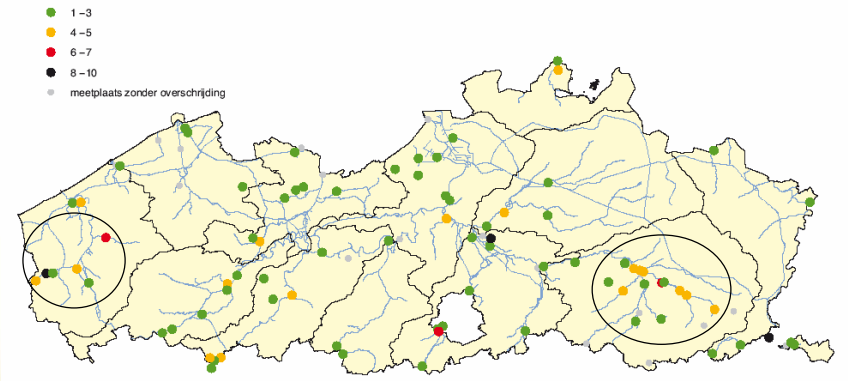

19 maart 2007

Studiedag Waterkwaliteit, Antwerpen, 21/11/2006

4

Aantal pesticiden met overschrijding MAC

Bron: VMM, 2006; Jaarverslag Waterkwaliteit 2005

19 maart 2007

Studiedag Waterkwaliteit, Antwerpen, 21/11/2006

5

Meetcampagnes

2004

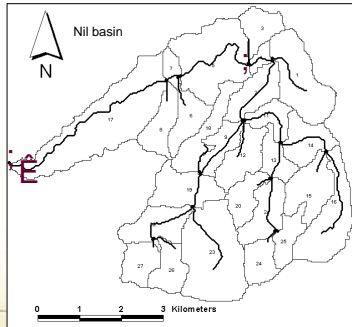
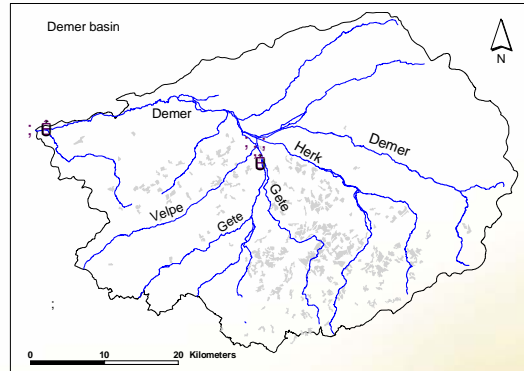
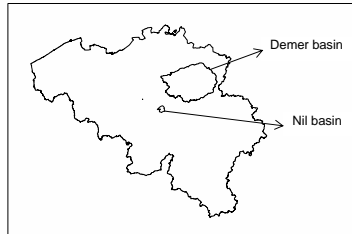
NIL

- 32 km²
- 14 km
- gedetailleerde data voor pesticide toediening
- atrazine, chloridazon, diuron, isoproturon, lenacil, simazine

2005

DEMER

- 2130 km²
- 85 km
- fruitgaarden (drift)
- atrazine, carbendazim, chloridazon, diuron, isoproturon, lenacil, simazine

Catchment	Area (km ²)
Nil	32
Demer	2130
Velpe	140
Herk	300
Gete	450

2005
7 June

19 maart 2007

Studiedag Waterkwaliteit, Antwerpen, 21/11/2006

7

Staalname

- 8h-samengestelde waterstalen
  - pesticides in solution
  - pesticides on suspended solids

19 maart 2007

Studiedag Waterkwaliteit, Antwerpen, 21/11/2006

8

Staalname

- Algemene waterkwaliteitsparameters

19 maart 2007

Studiedag Waterkwaliteit, Antwerpen, 21/11/2006

9

Staalname

- Onverstoorde waterbodemstalen → sliced
↓
diepteverdeling → in poriewater
→ op het sediment

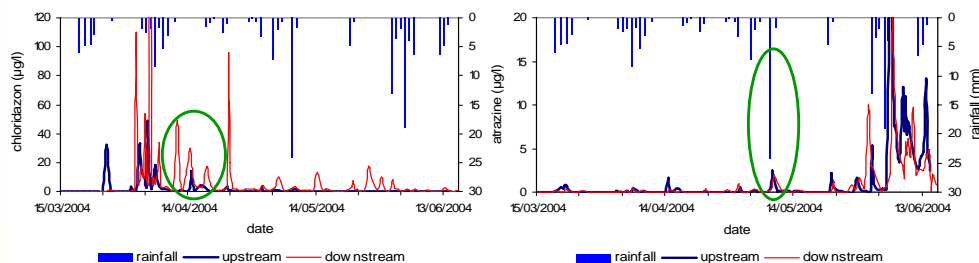

19 maart 2007

Studiedag Waterkwaliteit, Antwerpen, 21/11/2006

10

Resultaten meetcampagne (waterkolom)

- dynamisch systeem met uurlijkse variaties
- runoff en directe verliezen

19 maart 2007

Studiedag Waterkwaliteit, Antwerpen, 21/11/2006

11

Directe verliezen

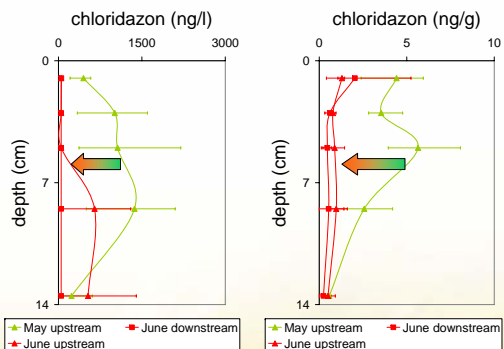
19 maart 2007

Studiedag Waterkwaliteit, Antwerpen, 21/11/2006

12

Resultaten meetcampagne (waterbodem)

- in porewater
- on sediment

- in agreement with application scheme
- concentrations in pore water << water compartment
- decrease with depth

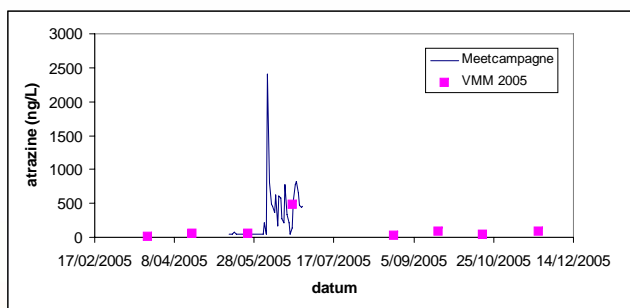
Resultaten meetcampagne

River	Area	chloridazon(µg/l)		diuron(µg/l)	
		MEC	28dTWA	MEC	28dTWA
Nil upstr. 2004	32	49*	8.23	20	2.3
Nil downstr. 2004		280**	14.07	38	3.1
Velpe 2005	140	4.8	0.74	2.3	0.4
Herk 2005	300	3	0.36	3.3	0.8
Gete 2005	450	4.1	0.6	1.7	0.4
Demer 2005	2130	0.89	0.27	1.3	0.3

* 0.38; ** 17 for the period 15 May- 15 July

Optimalisering meetcampagne

- Toediening
- Klimatologie en modellering
- Tijdsgeïntegreerd meten

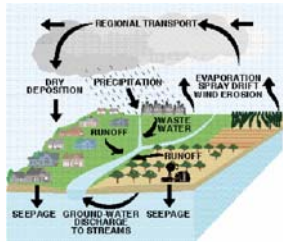

Toedieningstijdstip (enquêtes)

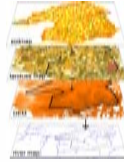
<u>AI</u>	<u>culture</u>
Atrazine	corn
Carbendazim	apple, pear
Chloridazon	beets
Diuron	non agriculture
Isoproturon	winter wheat
	barley
Lenacil	beets
	flax
Simazine	non agriculture
	green peas

	March	April	May	June	July

Klimatologie en modellering

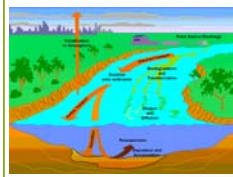

Fluxes towards the river

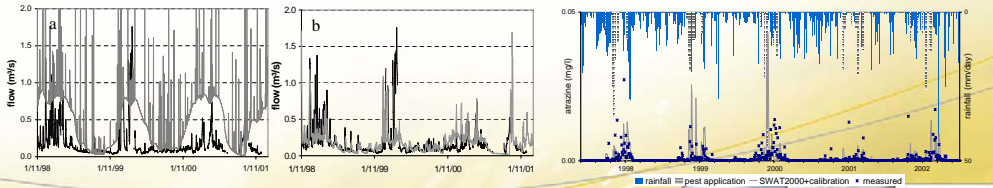

SWAT-model

Processes in the river

RWQM-model

19 maart 2007

Studiedag Waterkwaliteit, Antwerpen, 21/11/2006

17

Tijdsgeïntegreerd meten

- Passieve bemonsteringssystemen

POCIS

SPMD

19 maart 2007

Studiedag Waterkwaliteit, Antwerpen, 21/11/2006

18

Conclusies

- Optimalisatie monitoring pesticiden:
  - Vergelijking bestaande meetnet met hoogfrequente meetcampagne
  - Passieve samplingsystemen
- Optimalisatie risicotoetsing:
  - Vergelijking hoogfrequente data met overeenkomstige risicodrempels

19 maart 2007

Studiedag Waterkwaliteit, Antwerpen, 21/11/2006

19